

VŮNĚ, CHUŤ A ATMOSFÉRA ANEB KOUZLA S ČAJEM

UVAŘIT VODU, HODIT DO HRNKU SÁČEK A NECHAT HO LOUHOVAT. TAKOVÝ BYL „ČAJOVÝ RITUÁL“ REDAKTORKY TEREZY DUSOVÉ. OVŠEM JEN DO CHVÍLE, NEŽ NAVŠTÍVILA JIŘÍHO BOHÁČE, KTERÝ JE TEATENDEREM, TEDY ČAJOVÝM SPECIALISTOU.

Nebudu si hrát na milovníka čaje. Jsem zkrátka prototyp kávového maniaka. Neumím rozeznat, který čaj je kvalitní a jaký jen „smetli z podlahy“, jak občas říká můj tatínek tomu, který jsem koupila v supermarketu. Na druhou stranu, večer k televizi si konvičku s čajem neodepřu – jen jsem dosud neřešila, jestli za něco stojí...

Na setkání s Jiřím Boháčem, který je prvním českým teatenderem neboli znalcem čaje a čajové kultury, jsem se těšila. Čekala jsem, že si rozšířím obzory v oblasti výběru tohoto nápoje, zjistím, jak jej správně připravovat, a v neposlední řadě se dozvím, jestli je na oblíbené hlášce mého táty skutečně něco pravdy. Dozvěděla jsem se ale ještě mnohem víc. Tento čajový mág mě bez nadsázky unesl do úplně jiného světa. Pití oblíbeného moku totiž není jen o tom zahrát se, ale je to skutečný rituál... Nebo tedy může být!

SETKALI JSME SE v prodejně Oxalis v pražské Vodičkově ulici, kde má brzy vzniknout i experimentální prostor pro veřejnost. Jiří má vizi, že zde bude zájemce učit nejen samotnému čajovému rituálu, ale i míchání nealkoholických drinků z čaje (s nimi vyhrál v roce 2018 mezinárodní mistrovství v míchání nealkoholických koktejlů Mattoni Grand Drink) nebo pořádát přednášky. Jeho zápal je až neuvěřitelný.

Hned se vrhl do přípravy prvního šálku. „To, co teď budete pít, je kolumbijský čaj,“ říká nadšeně. Zděsila jsem se, protože na obalu stálo „černý čaj“ a ten já nemám ráda. Bez přidaného citronu, cukru (nebo rumu) bych si ho dobrovolně rozhodně nedala. Další šok nastal ve chvíli, kdy čajový mistr vyndal skleněnou baňku. „To je Hario dripper. V jedné nádobě máte zároveň konvičku, sítko i slévací džbán,“ vysvětluje mi. Moje další otázka mířila na teplotu vody, již bude čaj zalévat. „Čím vyšší, tím rychleji se louhuje kofein, tříslovina a hořké složky,“ dozvídám se. Pokud stejně jako já nemáte doma rychlovarnou konvici, kde by se dala nastavit požadovaná teplota, nevadí. „Je to stejné jako s délkou louhování. Jedná se jen o doporučení. Záleží na vašich preferencích. Pokud necháte při sto stupních louhovat čaj příliš dlouho, bude hoř-

ký. Někdo to má ale rád,“ sděluje mi specialista, že na vybavení domácnosti při přípravě čaje až tak nezáleží.

DŮLEŽITOU SOUČÁSTÍ správně připraveného čaje je ovšem voda. Až do setkání s Jiřím Boháčem jsem si myslela, že nevzhledné mapy, které se mi na čaji dělají, jsou způsobené špatně vymytým hrnkem. „V žádném případě, je to tvrdostí vody.“ V praxi to znamená, že pokud máte doma tvrdou vodu, měla by se přefiltrovat, nebo raději použít balená.

Když měl Jiří svůj oblíbený kolumbijský čaj připravený, přišlo další překvapení. Žádný hrnek, nýbrž sklenice na víno! „Máte díky tomu možnost posoudit to samé, co u vína – vůni, která nesmí být tupá, ale má být hezky cítit po bylinkách, a barvu, která by neměla být zakalená.“ Se zařatými zuby a očekáváním toho nejhoršího jsem se dala do ochutnávání. Čaj byl sice silný, ale s chutí jsem ho vypila i bez cukru a všech ostatních „zlepšovadel“. Bylo to možná způsobeno i zdejší atmosférou. Jako bych se ocitla mimo běžnou realitu. Jiří Boháč po celou dobu mluvil klidně a stejně byly i jeho pohyby. Připadalo mi, že se i zastavil čas. A o tom přesně prý čajový rituál je. Udělat si chvíli jen pro sebe, uvědomit si, kolik práce stálo za jediným šálkem čaje, přivonět si k němu, neřešit nic jiného než okamžik, který začíná už vařením vody a končí spokojeným hřejivým pocitem – nejen v těle, ale i na duši.

ABYSTE SI ČAJOVÝ RITUÁL mohli udělat doma, není potřeba žádné drahé vybavení. Jedinou důležitou investicí je kvalitní čaj. Je jedno, jestli zvolíte sypaný, nebo balený. Vyplatí se pro něj ale zajít do specializované prodejny a nenakupovat v supermarketech. „Za tu cenu není možné získat kvalitní čaj,“ tvrdí Jiří. „Už podle listů v sypaném čaji můžete poznat jeho kvalitu. Když jsou lístky jeden jako druhý, poznáte, že si s tím dal někdo práci a selekce byla svědomitá. Jedině tak se mohou všechny stejně vylouhovat.“

Co si ze setkání odnáším? Zjištění, že i příprava čaje může být meditace, dále jsem si rozšířila obzory v oblasti černého čaje a nemohu nezmínit ani to, že můj táta měl zase pravdu. ■

Čaj je kofeinový
nápoj, tak jako káva.
Správně byste ho
měli vypít méně, ale
intenzivnějšího, místo
litru slabého.

Jakmile to situace
dovolí, budete
moci podobný
čajový rituál s Jiřím
Boháčem v pražské
prodejně Oxalis
zažít i vy. Více na
jiribohac.com.

